

Исках тъмнина. В онази лятна нощ имаше луна и тя постоянно се подаваше иззад разпокъсаните облаци, сякаш нарочно, за да ме дразни. А аз исках тъмнина.

Отидох с двете кожени торби до малкия рид, бележеш северната граница на владението ми. Моето владение. Наричаше се Фифхаден и представляваше наградата на крал Алфред за върнатата ми служба при Етандун, където при дългия, зелен хълм бяхме победили армията на датчаните. Двете стени от щитове се изправиха една срещу друга и когато всичко свърши, Алфред отново бе крал. Врагът бе разбит, Уесекс оцеля и смея да кажа, че аз свърших доста повече работа от останалите. Жена ми умря, приятелят ми умря, собственото ми бедро бе пронизано от копие и какво получих в отплата? Фифхаден.

Пет кожи – това ще рече името му.¹ Пет кожи! Земя, едва стигаща да изхранва четирите семейства роби, които оряха нивите, стрижеха овцете и ловяха риба в река Кенет. На други мъже бяха дадени големи имения, църквата получи необятни гори и пасища, а аз – тези жалки огризки. Мразех Алфред. Този жалък, набожен, стиснат крал, който се отнасяше към мен с недоверие, защото не бях християнин, а идвах от Севера. Бях му върнал кралството при Етандун, а той ме възнаграждаваше с Фифхаден. Копеле.

Както казах, довлякох двете торби до ниския рид, който бе опасан от овцете и обсипан с огромни, валчести камъни, сега белеещи под лунната светлина. Стаих се зад един от тях, а до мен приклезна Хилд – бивша монахиня от Сипан-

¹ Hide (англ.), съпадащо с думата за животинска кожа – стара мярка за земя, традиционно равняваща се на 120 акра (49 хектара). – Б. пр.

хам, превърната в блудница от датчаните при превземането на града. Сега беше моя жена. Понякога нощем я чувах как се моли и молитвите ѝ бяха все съзлививи и отчаяни. Предполагах, че в крайна сметка пак ще се върне при своя бог, но за момента бе намерила убежище при мен.

– Защо чакаме? – попита тя.

Притиснах пръст към устните си, за да я накарам да замълчи. Хилд имаше издължено лице, големи очи и златиста коса, скрита под забрадката. Жалко бе да се погубва като монахиня. Алфред естествено я искаше обратно в манастира, а аз именно затова я държах при себе си. За да дразня копелето.

Чаках, за да се уверя, че никой не ни наблюдава. Не че беше особено вероятно – хората не обичат да излизат по тъмно, когато всякакви ужасяващи твари бродят по земята. Хилд стискаше разпятието си, но аз се чувствах напълно спокоен. Още от малък се приучих да обичам нощта. Станах скедугенган, което ще рече „ходещ в сенките“ – едно от създанията, вселяващи ужас в сърцата на останалите хора.

Дълго стояхме неподвижно, но наоколо нямаше жива душа освен нас. Тогава извадих своя къс меч на име Жилещата оса, изрязах квадратен чим трева и го сложих настрана. Сетне започнах да копая земята, като събирах пръстта в наметалото си. Острието често попадеше на камък и знаех, че ще се нащърби, но продължих да ровя, докато не се получи дупка, голяма колкото детско гробче. Положих в нея двете кожени торби. Те съдържаха моето злато и сребро, моето богатство, с което сега не исках да се обременявам. Притежавах пет „кожи“ земя, два меча, ризница, щит, шлем, кон и една кльошава монахиня, но нямах мъже, които да бранят имането ми, затова се налагаше да го скрия. Оставих си само шепя сребърни монети, а останалото поверих на земята. Запълнихме отново дупката, отпкахме пръстта и положихме отгоре чима трева. Изчаках луната пак да се покаже, огледах мястото на нейната бледа светлина и реших, че никой няма

да познае къде е копано. Запомних добре разположението му спрямо околните камъни. Един ден, когато бях способен да опазя съкровището си, щях да се върна за него.

– Алфред казва, че трябва да останеш тук – промълви Хилд, вперила поглед в земята.

– Алфред може сам да си пикае в гърлото – отвърнах. – И дано при това се задави и умре.

Той вероятно и бездруго нямаше да оцелее дълго с това разклатено здраве. Беше само на двайсет и девет, с осем години по-голям от мен, но изглеждаше по-скоро на петдесет. Според мен никой не му даваше повече от още две-три години живот. Вечно се превиваше от болки в корема, час по час притичваше да нужника или трепереше от треска.

Хилд докосна земята там, където бе заровено имането.

– Това означава ли, че пак ще се върнем в Уесекс? – попита.

– Означава, че никой нормален човек не пътува през вражески земи натоварен със злато. Тук ще е в безопасност, а оцелеем ли, ще си го вземем. Ако аз умра, ще го вземеш ти.

Тя не отговори нищо. Вдигнахме наметалото с останалата пръст, отнесохме я до брега и я хвърлихме в реката. На сутринта яхнахме конете и поехме на изток. Отивахме в Лундене, защото всички пътища започват оттам. Съдбата бе онази, която ме тласкаше по моя път. Годината бе 878-а, аз бях на двайсет и една и вярвах, че с меч в ръка ще мога да спечеля целия свят. Бях Утред от Бебанбург – човекът, убил Уба Лотброксон край морето и свалил Свейн Белия кон от седлото му при Етандун. Бях върнал на Алфред неговото кралство, но го мразех в червата, затова и щях да го напусна. Да се върна обратно на север, където бе моят дом.

Лундене е най-големият град в цяла Британия и аз винаги съм обичал порутените му къщи и кривите му, зать-

нали в мръсотията улици. С Хилд обаче престояхме там само два дни, намирайки подслон в саксонска странноприемница западно от останките на римските стени. По онова време градът попадеше в границите на Мерсия и в него бе разположен датски гарнизон. Кръчмите изобилстваха от чуждестранни търговци и корабовладелци и именно един от тях, на име Торкилд, ни предложи превоз до Нортумбрия. Представих му се като Рагнарсон и той, без да разпитва повече, склони да ни качи на кораба си срещу две сребърни монети и ангажимент от моя страна да седна зад едно от греблата. Макар и саксонец по рождение, аз бях отгледан от датчаните и говорех техния език. Хубавият ми шлем, ризницата и двата меча говореха, че съм воин, и Торкилд навярно е заподозрял, че съм беглец от разгромената датска армия, но в крайна сметка какво го интересуваше? За пътуването му бяха нужни гребци. Някои използваша роби за целта, но той смяташе, че те носят само неприятности, и предпочиташе да наема свободни мъже.

Отплавахме с отлива, натоварени с топове платно, масла от Франкия, боброви кожи, конски седла и сбури и торби, пълни с ценни семена от кимион и синап. Щом веднъж напуснахме града и устието на Темес, вече се намирахме в Източна Англия, но не видяхме почти нищо от това кралство, защото още първата нощ откъм морето нахлу гъста мъгла и обгърна всичко в млечна пелена. Някои сутрини дори не можехме да потеглим, а ако изобщо се придвижвахме, не се отделяхме далеч от брега. Бях решил да се прибера по вода уж за по-бързо, а се оказваше, че пъплим като охлюви сред тинести плитчини, разклоняващи се ръкави и коварни течения. Всяка вечер трябваше да търсим място, за да пуснем котва или да завържем кораба, а веднъж престояхме цяла седмица в забравено от Бога блато, защото една дъска от обшивката на борда се отпра и водата нахлуваше по-бързо, отколкото успяхме да я изчерпим. Трябваше да изтег-

лим целия съд на брега, за да извършим поправката. Докато запълним цепнатините с кълчища и ги замажем с катран, времето се промени и ние продължихме да гребем на север през безоблачно, искрящо под слънцето море, като все пак спирахме ежедневно за нощувка. Срегнахме към дузина други кораби, всичките бойни и съответно по-дълги и тесни от този на Торкилд. Те също се движеха в нашата посока и допуснах, че са останки от армията на Гутрум, прибиращи се у дома в Дания, а може би отиващи във Фризия или други места, където плячката е по-лесна, отколкото в Алфредовия Уесекс.

Торкилд беше висок мъж, с печален вид, по собствените му сметки навършил трийсет и пет години. Косата му вече бе започнала да се прошарва и той я сплиташе на дълги плитки, стигащи до кръста му. По ръцете му липсваха гривните, свидетелстващи за воински подвизи.

– Аз никога не съм бил боец – призна ми той. – Откак се помня, все се занимавам с търговия, а щом умра, синът ми ще поеме търговията от мен.

– В Йоферуик ли живееш? – попитах.

– В Лундене. Но държа склад в Йоферуик. Там е добро място за купуване на вълна.

– Рикзиг още ли го управлява?

Торкилд поклати глава.

– Рикзиг е мъртъв вече от две години. Сега на трона седи друг, Егберт.

– Имаше един крал Егберт в Йоферуик, когато бях малък.

– Е, този трябва да му е роднина. Син, внук, братовчед, кой го знае. Във всеки случай е саксонец.

– А кой в действителност управлява Нортумбрия?

– Ние, разбира се – отвърна той, имайки предвид датчаните. Нашествениците често слагаха на власт покорни саксонски владетели и този Егберт несъмнено бе поредната марионетка. Това придаваше мнима законност на присъст-

вието на датчаните, но всъщност действителният владетел бе ърл Ивар – датчанинът, притежаващ повечето земя около града. – Казва се Ивар Иварсон – поясни Торкилд не без гордост в гласа – и е син на Ивар Лотброксон.

– Аз познавах Ивар Лотброксон – отбелязах. Съмнявам се Торкилд да ми е повярвал, но всъщност говорех истината. Ивар Лотброксон бе страховит военачалник, изпит като скелет и с дивашки нрав, но приятел на ърл Рагнар, при когото бях отрасъл. Уба, прославеният воин, убит от мен край морето, бе негов брат.

– Ивар държи властта в Нортумбрия – продължи Торкилд, – но не и в долината на река Уийре. Там управлява Кяртан. – При споменаването на името търговецът докосна амулета си с формата на чука на Тор. – Наричат го Кяртан Жестокия, а синът му е по-голям звяр и от него.

– Да, Свен – вметнах горчиво, защото бях имал вземане-даване с Кяртан и Свен. Те бяха мои заклетни врагове.

– Свен Едноокия – кимна с гримаса Торкилд и отново докосна амулета на врата си против уроки. – А на север от тях започват владенията на Елфрик от Бебанбург.

Името отново ми говореше много, защото Елфрик от Бебанбург бе собственият ми чичо, заграбил наследствената ми земя, но се престорих на несведущ.

– Елфрик? И той ли е саксонец?

– Да, но крепостта му е твърде силна за превземане – отвърна събеседникът ми, сякаш оправдавайки се защо на един саксонски лорд е позволено да остане в Нортумбрия, – а и не върши нищо срещу нас.

– Значи е приятел на датчаните?

– Поне не е враг. Ивар, Кяртан и Елфрик са тримата силни на деня по тези места. Виж, отвъд планините на Кумбранланд никой не знае какво става. – Търговецът имаше предвид западния бряг на Нортумбрия, граничещ с Ирландско море. – По-рано имаше един велик датски владетел, Хар-

дикнут, но чувам, че загинал в битка. А сега, кой знае – сви рамене той.

Ето това представляваше Нортумбрия – територия на съперничещи си господари, никой от които нямаше особена причина да ме обича, а двама от които и желяха смъртта ми. И все пак тя бе мой дом. Тук имах сметки за разчистване и затова трябваше да следвам пътя на меча.

Пътя на кръвната вражда. Възникнала преди пет години, в нощта, когато Кяртан и хората му нападناха дома на ърл Рагнар. Те запалиха сградата, а сетне избиха хората, бягащи от пламъците. Рагнар ме бе отгледал и аз го обичах като баща, а смъртта му още оставаше неотмъстена. Той имаше син и мой приятел, носещ същото име като него, но Рагнар-младши не можеше да осъществи разплатата, защото бе заложник в Уесекс. Затова на мен се падаше да отида на север, да намеря Кяртан и да го убия. А също и сина му, Свен Едноокия, който бе похитил дъщерята на Рагнар. Дали Тира бе още жива? Нямах представа. Знаех само, че съм се заклел да отмъстя. На моменти, докато теглех веслото в кораба на Торкилд, ми се струваше, че постъпвам глупаво да се завръщам в Нортумбрия, където е пълно с мои врагове. Но съдбата ме тласкаше неумолимо, а когато най-сетне свърнахме в широкото устие на река Хъмбър, в гърлото ми заседна буца от вълнение.

Гледката не бе нищо особено – ниски, тинести брегове, прозиращи през ръмящия дъжд, надвиснали върби в плитчините, бележещи леглата на скрити потоци и големи петна от тиня и водорасли, изпъстрящи сивкавата вода. Но тази река водеше към Нортумбрия и аз вече знаех, че съм взел правилното решение. Тук бе моят дом. Не Уесекс, с неговите тучни поля и полегати хълмове. Уесекс бе цивилизован, опитомен от краля и от църквата, но тук, на студения въздух, нещата бяха малко по-диви.

– По тези места ли живееш? – попита Хилд, щом руслото взе да се стеснява и от двете страни.

– Моята родина е по на север. Ето там е Мерсия – посочих южния бряг на реката, – а от другата страна е Нортумбрия. Отвъд Нортумбрия започват варварските земи.

– Кои са варварите?

– Скоти – отвърнах и се изплюх през борда. Преди да се появят датчаните, скотите бяха основните ни врагове. Постоянно нахлуваха откъм север, но после и те, подобно на нас, бяха подложени на нападенията на викингите. Това намали заплахата от тях, но не я премахна съвсем.

Загребахме нагоре по река Уз. Веслата се движеха ритмично в такт с нашите песни, а корабът се плъзгаше плавно под надвиснали клони, покрай гори и ливади. С навлизането ни в Нортумбрия Торкилд махна резбованата кучешка глава от носа, за да не тревожи местните духове. Същата вечер под безоблачно небе стигнахме Йоферуик – главния град на Нортумбрия. Тук бе убит моят баща, а аз, осиротял, бях поет от Рагнар-старши, който ме отгледа и ми вдъхна любовта към датчаните. В този момент аз не гребях, защото бях опъвал мишци цял ден и Торкилд ме бе освободил от смяна. Стоях на носа и се вирах в дима, виещ се над покривите на къщите. После сведох очи надолу към водата и видях първия плаващ труп. Беше на момче, десетина-единайсет годишно, чисто голо, като се изключи препаската около кръста. Гърлото му бе прерязано, но кръв нямаше – дълбоката рана бе чисто измита от водите на река Уз. Дългата му светла коса се поклащаше под повърхността.

Подминахме още две тела, а после вече бяхме достатъчно близо до укрепените стени, за да видим, че по тях има прекалено много хора – хора с копия и щитове. Други стояха покрай кея с ризници и извадени мечове и ни наблюдаваха подозрително. Торкилд даде заповед на висок глас и всички гребла се вдигнаха, а от неподвижните им лопати закапа вода. Корабът продължи да плава по инерция под звука на писъците, носещи се от вътрешността на града.

Бях се прибрал у дома.